

Briselē, 2026. gada 15. jūnijā
(OR. en)

9807/1/26
REV 1 ADD 3

**Starpiestāžu lieta:
2025/0240 (COD)**

COH 94
SOC 294
AGRI 428
AGRIFIN 104
PECHE 208
FIN 759
JAI 674
SAN 356
CODEC 1038
CADREFIN 248
POLGEN 139
IA 142

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: Padome

Temats: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības fondu 2028.–2034. gada laikposmam un groza Regulu (ES) 2023/955 un Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 (“VRPP regula”)
– daļēja vispārēja pieeja
= *Igaunijas, Latvijas un Lietuvas paziņojums*

Pielikumā ir pievienots Igaunijas, Latvijas un Lietuvas paziņojums, kas jāiekļauj Padomes sanāksmes protokolā.

IGAUNIJAS, LATVIJAS UN LIETUVAS PAZIŅOJUMS

par to problēmu atzīšanu un risināšanu, ar kurām saskaras reģioni, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju, saistībā ar sarunām par VRPP paketi un nākamo daudzgadu finanšu shēmu

Igaunija, Latvija un Lietuva atzīst progresu, kas panākts sarunās par daudzgadu finanšu shēmas paketi. Mēs joprojām esam apņēmības pilni atbalstīt Kipras un Īrijas prezidentūru darbu nolūkā šogad panākt vienošanos.

Tomēr joprojām pastāv nopietnas bažas par to, kādā apmērā ierosinātais satvars atspoguļo problēmas, ar kurām saskaras Eiropas Savienības austrumu pierobežas reģioni, jo īpaši tie, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju.

Komisija 2026. gada 18. februārī pieņēma paziņojumu “Stipri reģioni drošai Eiropai”, kurā atzīts, ka *NUTS 2* reģioni, kas robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju un Ukrainu, saskaras ar īpašām drošības, ekonomiskajām un demogrāfiskajām problēmām, kuras izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, hibrīddraudiem un būtiski mainītās ģeopolitiskās vides, un norādīts, ka *“reģioni, kurus visvairāk skar drošības vides pasliktināšanās un paaugstināts konvencionālo militāro darbību risks, ir tie, kas atrodas pie ārējās robežas ar Krieviju un Baltkrieviju”*. Šo problēmu risināšana notiek uz ilgtermiņa ieguldījumu rēķina konkurētspējā, inovācijā, sabiedrības labklājībā un ilgtspējīgā sociālekonomiskajā attīstībā. Paziņojumā pamatoti uzsvērts, ka šo reģionu noturības un labklājības stiprināšana ir stratēģisks ieguldījums Eiropas drošībā un stabilitātē.

Vairākos tiesību aktu priekšlikumos ir iekļautas atsauces uz minēto paziņojumu un problēmām, ar ko saskaras austrumu pierobežas reģioni, tomēr attiecīgie noteikumi vēl pietiekami neatspoguļo šo problēmu mērogu, pastāvību un unikālo raksturu.

Austrumu pierobežas reģionu vajadzības un apstākļi ir unikāli, un problēmas, ar ko saskaras austrumu pierobežas reģioni Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, pārsniedz to, ko var pamatoti risināt tikai no valstu budžetiem. Šiem reģioniem ir jāsedz pieaugošās drošības, noturības un sagatavotības izmaksas un jāmazina ietekme uz iedzīvotājiem, vienlaikus aizsargājot savu ekonomisko dzīvotspēju, sociālo kohēziju un ilgtermiņa attīstības izredzes. Ja netiks nodrošināta spēcīgāka atbildes reakcija, šis spiediens var padziļināt teritoriālās atšķirības un mazināt pie Savienības ārējās robežas esošo reģionu pievilcību un konkurētspēju. Šajā kontekstā ir ļoti svarīgi pienācīgi mazināt minētās problēmas.

Tāpēc mēs saglabājam savu nostāju, ka visā turpmākajā tiesiskajā regulējumā ir jāpalielina to reģionu pamanāmība, kuri robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju, vienlaikus sniedzot tiem papildu atbalstu ES līmenī un pienācīgu budžeta atbalstu saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu. Satvars, kas atzīst šīs problēmas, nenodrošinot samērīgu atbildes reakciju, ietver risku nesasniegt Savienības stratēģiskos mērķus.

Baltijas valstis joprojām ir to dalībvalstu vidū, kuras saņem vismazākās ierosinātās nodalītās summas par hektāru. **Ņemot vērā problēmas un papildu investīcijas, kas vajadzīgas drošības un noturības stiprināšanai ES austrumu pierobežas reģionos, joprojām ir svarīgi turpināt tiešo maksājumu ārējo konvergenci, lai garantētu pārtikas nodrošinājumu un mūsu reģionu noturību.** Šis jautājums būtu attiecīgi jārisina.

Minēto iemeslu dēļ Igaunija, Latvija un Lietuva uzskata, ka ir jāturpina darbs, lai nodrošinātu, ka nākamā daudzgadu finanšu shēma sniedz līdzsvarotāku un ticamāku atbildes reakciju uz to realitāti, ar ko saskaras reģioni, kuri robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju.